

بررسی عوامل اجتماعی مؤثر در ارتکاب جرم زنان در شهر کرمانشاه در

سال ۱۳۹۹

اکرم محمدی بی ابری^۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۳/۱۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۳/۲۶

چکیده:

رشد جرایم در سالهای اخیر در شهر کرمانشاه توجه برانگیز و مساله زا گردیده است. در این استان سنتی ما شاهد رشد روز افزون جرایم در میان زنان هستیم. هدف این تحقیق بررسی و تعیین عوامل اجتماعی مؤثر در ارتکاب جرم زنان در شهر کرمانشاه می باشد. روش تحقیق در این پژوهش پیمایشی می باشد جامعه آماری زنان زندانی ۱۵-۵۵ شهر کرمانشاه و زنان جامعه شهر کرمانشاه در خارج از زندان در همان گروه سنی ۱۵-۵۵ ساله می باشد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS استفاده گردید، این تحقیق به تاثیر ۴ متغیر میزان تحصیلات، وضعیت اقتصادی، محیط خانوادگی، و میزان استفاده از سایت های غیر اخلاقی بر ارتکاب به جرم زنان پرداخته است. نتایج نشان دهنده این است که تمام فرضیات تأیید شده است. در این رابطه تحکیم کانون خانواده، افزایش توان مالی و فرهنگی خانواده های آسیب پذیر، حمایت از حقوق اجتماعی زنان آموزش مهارت های زندگی به دختران و زنان ایجاد مراکز مددکاری یا مشاوره تقویت ارزش های معنوی و دینی در جامعه می تواند مثر ثمر باشد.

کلید واژگان: جرم، ، زنان، کرمانشاه، عوامل اجتماعی

مقدمه و بیان مسئله:

بحث درباره جرایم زنان از دیرباز تا زمان تولد جرم‌شناسی مطرح بوده است. مروری بر تاریخ جوامع بشری نشان می‌دهد که انسانها همواره با انواع انحراف‌ها و آسیب‌های اجتماعی دست به گریبان بوده‌اند. صنعتی‌شدن جامعه، ورود به دنیای مدرن، عواملی همچون پیچیدگی روابط اجتماعی، گسترش نظام شهرنشینی، تولید انبوه و تغییر دائم ساختارهای اجتماعی و نیز ظهور و گسترش پدیده‌های تکنولوژیکی مانند ساختارهای جمعی، تحول شیوه تولید و حمل و نقل عملاً موجب بروز و ظهور مشکلات و مسائل متعددی شده است که در آن تحت عنوان آسیب اجتماعی یاد می‌شود. بنابراین می‌توان گفت که جرم زاییده گریز ناپذیر جمعی شدن زندگی افراد انسانی است و چون بشر از همان ابتدا زندگی اجتماعی داشته، بزهکاری نیز وجود داشته است.

همچنین رویکرد حقوق بشر مدعی است جرم هنگامی رخ می‌دهد که حقی از حقوق بشر نقص شده باشد، خواه عمل نقص‌کننده آن حق، قانونی باشد و خواه خیر. این برداشت تعریف جرم را تا آنجا گسترش می‌دهد که رسوم ظالمانه‌ای مانند نژادپرستی، جنس‌گرایی و بهره‌کشی‌هایی ریشه گرفته در طبقات اجتماعی را هم در بر می‌گیرد. (وایت، فیونا هینز؛ ۱۹۵۶- م. به نقل از سلیمی ۱۳۸۳ ص ۴۴).

رویکرد گوناگونی انسانها نیز جرم را بر حسب وضعیتی تعریف می‌کند که در آن کجروی بیانگر واکنشی طبیعی در برابر اوضاع و احوال ظالمانه یا توأم با نابرابری است. عمده توجه این رویکرد هم معطوف به روابط قدرت و انواعی از اقدامات گروه‌های مسلط است که با هدف محدود ساختن گوناگونی‌های موجود در تجارب، زبان و فرهنگ انسانها انجام می‌پذیرد. (وایت؛ ۱۹۵۶- م. به نقل از سلیمی ۱۳۸۳ ص ۴۴).

رویکرد جامعه‌شناسی از جرم عمدتاً بر نظریات دورکیم استوار است. اگرچه این نظریات عمدتاً پیچیده هستند اما تأثیر آنها در جرم‌شناسی، غیر قابل انکار است. بر اساس این نظریه همان‌طور که قبلاً نیز توضیح داده شده «جرم پدیده طبیعی است و از فرهنگ، تمدن و فضاها هر اجتماعی ناشی می‌شود» سیر تکاملی فرهنگ‌ها باعث می‌شود مفهوم جرم و نوع کیفیت آن نیز دگرگون شود و تجددگرایی نیز در این میان نقش مهمی پیدا کند. به همین علت این رویکرد در تعریف جرم به هنجارهای اجتماعی توجه می‌کند و عملی را جرم می‌داند که بر خلاف هنجارهای جامعه باشد و احساسات و

وجدان گروهی یا جمعی را متأثر کند. از لحاظ حقوق کیفری چنانچه فردی مرتکب عملی شود که از لحاظ قانونی شرایط جرم را داشته باشد مجرم و باید مجازات شود، بنابراین حقوق کیفری مانند دوربین عکسبرداری است که فرد را در همان نقطه‌ای که هست به تصویر می‌کشد اما از آنجا که جرم شناسی به دنبال شناخت انگیزه است چنانچه کسی در نقطه‌ی الف مرتکب جرم شود گذشته و آینده او را از طریق احتمالات به تصویر می‌کشد. (سایت انجمن جامعه شناسی)

البته در کنار تنوع پذیر بودن تعریف‌های جرم، توجه به این نکته نیز خالی از فایده نیست که تعریف‌های قانونی جرم هم به مرور زمان تغییر می‌یابد. به بیان دیگر، قانون تولیدی اجتماعی دارد و پدیده‌ای ایستا نیست و هر گاه تغییر یابد، تعریف جرم هم به همان شکل دچار دگرگونی می‌شود. به همین معنا، می‌توان اصول اخلاقی را متغیری خاص در تعریف جرم محسوب داشت؛ البته در صورتی که خود را در قوانین یک کشور متجلی ساخته باشد. (وایت؛ ۱۹۵۶- م. به نقل از سلیمی ۱۳۸۳ ص ۴۶).

بر اساس تعاریف ارائه شده در زمینه تعریف جرم می‌توان به این مسئله پرداخت که آنچه اکنون به عنوان یک حقیقت ناخوشایند در محیط شهری رو به افزایش است، گسترش بیش از پیش جرم و جنایت است. اگر ما به این واقعیت اجتماعی اشاره نماییم که بزهکاری، یکی از بلابایی است که گریبان جوامع را گرفته است و تأثیر منفی در توسعه انسانی و اجتماعی و اقتصادی داشته است به طوری که دولت‌ها را به چاره‌اندیشی فرا خوانده است.

از دوران بسیار کهن تا امروز معمولاً جرایم با توجه به شرایط جنسی و جسمی در افراد مختلف متفاوت بوده است. زنان معمولاً در رابطه با جرایم ارتكابی به سوژه‌های می‌پرداختند که به نوعی با جنسیت آنها ارتباط داشت، مانند بچه‌کشی، شوهرکشی، سقط‌جنین، کودک‌ربایی، روسپیگری و امثال آن؛ اما به تدریج که نقش زنان در زندگی اجتماعی بیشتر شد، به ویژه در قرن ۲۰ که زنان در کنار مردان امکان حضور در عرصه‌های مختلف را پیدا کردند، آرام آرام اموری مورد توجه زنان قرار گرفت که تصور می‌شد مختص مردان است که در این توجه در دو دهه اخیر به ویژه در کشور ما از چندین سال پیش به حدی نمود پیدا کرده است که نوعی رقابت دو جنس مخالف را در تمام عرصه‌های زندگی متبادر به ذهن می‌نمایاند.

عوامل اجتماعی مهمی که بر ارتکاب جرم زنان تأثیر مهمی می‌تواند داشته باشد، می‌توان به خانواده و محیط آن (ناسازگاری والدین با هم و با فرزندان، خشونت در خانواده، عدم حمایت عاطفی والدین از فرزندان و کم‌سوادی و یا بی‌سوادی آنها، تعداد زیاد فرزندان در خانواده، عدم پایبندی محکم به آموزه‌های دینی و ...)، گروه همسالان، رسانه‌های جمعی، فقر و بیکاری، فاصله طبقاتی، عدم پایبندی به اعتقادات دینی و مذهبی، اعتیاد و غیره اشاره نمود. این نوشتار درصدد پاسخگویی به این سؤال است که عوامل اجتماعی مؤثر بر ارتکاب جرم زنان چیست؟

اهمیت و ضرورت تحقیق:

رشد جرایم در سال‌های اخیر در شهر کرمانشاه توجه برانگیز و مساله‌زا گردیده است. مساله مهم‌تر تحول دگرگونی در نقش جنسیتی جرایم در این استان سنتی با حاکمیت مردان است. ما شاهد رشد روز افزون جرایم در میان زنان هستیم. بر اساس اطلاعاتی که از دفتر امور آسیب دیدگان اجتماعی شهر کرمانشاه بدست آمده و بررسی این اطلاعات به نتایج در خور توجهی باید اشاره کرد از جمله بیشتر زنانی که به این مرکز مراجعه کرده‌اند به علت نیاز به نگهداری و حمایت و همچنین فرار از منزل می‌باشند و مراجعه‌کنندگان بیشتر در گروه سنی ۲۱ تا ۲۵ سال می‌باشند که اکثر آنها هم سابقه جرم داشته‌اند و جرم آنها فرار از منزل و رابطه نامشروع بوده است. علاوه بر موارد ذکر شده به عوامل دیگری از جمله بیکار بودن تمام این مراجعه‌کننده‌ها و همچنین تحصیلات پایین تا سطح راهنمایی، طلاق به علت عدم تفاهم اخلاقی و همچنین داشتن ارتباط جنسی برای کسب درآمد می‌توان اشاره کرد. به طور کلی در مورد افزایش نسبت جرایم اقتصادی زنان، به نظر می‌رسد که شرایط جامعه فعلی که در آن، زمینه مشارکت و ورود زنان به حوزه‌های قدرت و فعالیت اقتصادی اجتماعی افزایش پیدا کرده، باعث شده است که زنان برای رسیدن به اهداف اقتصادی و مالی نسبت به گذشته امکان و فرصت بیشتری برای ارتکاب به جرم در این زمینه پیدا کنند. در مورد اعداد و ارقام مربوط به زندانیان جرایم جنسی و اخلاقی در بین زنان و مردان حاکی از افزایش آن در هر دو گروه جنسی است، اما این افزایش در بین زنان بیشتر از مردان است.

در بررسی پرونده‌های موجود و مشاهده خلاصه این پرونده‌ها به این نتیجه رسیدیم که جرایم جنسی و اخلاقی و اقتصادی زنان بیشتر از موارد دیگر از جمله حمل و قاچاق مواد مخدر، پرداخت ربا، تصرف مال غیر، ایجاد ضرب و جرح عمدی و غیره می‌باشد. نکته قابل ذکر اینکه زنان در جرایمی مانند سرقت در نقش شریک جرم خودنمایی می‌کنند تا معاون و نقش اصلی در جرم. علاوه بر آن بیشتر این افراد ساکن محله‌های حاشیه‌ای و پایین شهر می‌باشند.

این آمارها و اطلاعات و همچنین شواهد موجود در جامعه نشان دهنده یک مساله اجتماعی برای جامعه و زنان بوده و شناخت عوامل بروز این ناهنجاری‌ها و آسیب‌ها مهم است. با توجه به نقش مهم و سازنده آنان در پرورش نسل آینده و جایگاه آنان در جامعه، ضرورت شناخت عوامل تأثیرگذار بر ارتکاب جرم آن‌ها و همچنین راهکارهایی جهت پیشگیری از این عوامل جرم‌زا و رشد آنها ضروری می‌نماید.

هدف تحقیق:

هدف اصلی تحقیق بررسی و تعیین عوامل اجتماعی مؤثر در ارتکاب جرم زنان در شهر کرمانشاه می‌باشد.

دیدگاه‌های مختلف در خصوص جرم زنان:

دیدگاه فمینیستی:

صاحب‌نظران این دیدگاه‌ها معتقدند دو پدیده سیطره جنس مذکر و در کنار آن، زیر دست بودن جنس مؤنث هم بیانگر وجود نابرابری‌هایی بنیادین دو جنس است، و هم اجزایی ریشه گرفته در نظام پدر سالاری به حساب می‌آید. جرم شناسان فمینیست در عین حال مدعی‌اند که پدیده‌های نابرابری جنسی و سلب اختیار از زنان، خود را در درون نظام‌های حقوقی و جزایی نیز وارد ساخته است. در دیدگاه‌های جرم شناختی فمینیستی، جرم بر حسب دو دسته اعمال مبتنی بر جنسیت و اعمال مرتبط با آن تعریف می‌شود و عمده توجه این دیدگاه‌ها به ویژه به دو مسأله زیر معطوف است:

- ماهیت خشونت جنس مذکر به عنوان متغیری که تأثیر خود را هم بر مجرمان زن بر جا می‌گذارد و هم بر زنان بزه‌دیده
- شیوه‌های نهادینه شدن انواع نابرابری تبعیض جنسیتی شده در سطح جامعه

این نکته همچنین موجب شده است تا بخش در خور توجهی از تلاش‌های این حوزه به آشکار ساختن سطوح «ناآشکار» خشونت بر ضد زنان و همچنین به انواعی از ستم‌های ساختاری معطوف شود که این قشر، مدت طولانی خود را مجبور می‌دیده تا بدان‌ها تن در دهد.

نتیجه این نوع تحلیل نیز آن است که جرم‌شناسان فمینیست، هم جرم‌های ارتكابی بر ضد زنان و هم جرم‌هایی را که به دست این جنس انجام می‌پذیرد، محصول دو عامل ستم‌دیدگی اجتماعی و وابستگی اقتصادی آنان به مردان قلمداد می‌کنند.

نظریه های جامعه پذیری:

یکی از روش‌های معمول در تبیین جرم‌های زنان، توجه‌دادن به تفاوت‌های موجود در شیوه‌هایی است که زنان و مردان بر اساس آن جامعه پذیر شده‌اند؛ یا می‌شوند. این نوع تبیین‌ها عموماً پیوندی تنگاتنگ با مفاهیم خاصی دارد که مربوط به نقش‌های جنسی فراخور هر فرد است. مشکل نیز معمولاً در چهره جامعه‌پذیری ناکافی تصویر می‌شود. یعنی وضعیتی که در نگاه این دست نظریه‌ها، فرد را به سرپیچی از رفتارهای متناسب با اعضای جنس مؤنث رهنمون می‌سازد.

دیدگاه برچسب زنی:

دیدگاه برچسب‌زنی عموماً کار را با تکیه بر این مقدمه آغاز کرده‌اند که جرم و رفتار مجرمانه فرایندی اجتماعی است. نظریه‌پردازان برچسب زنی همچنین مدعی‌اند که اصولاً این اعمال نظام جزایی و مقامات آن است که تعیین می‌کند چه چیزی را باید «جرم» محسوب داشت. به بیان دیگر در نگاه آنان، مجرمانه خواندن رفتار با مجرم شمردن فردی خاص، بسته به افرادی است که در حین عمل چنین برچسبی وارد می‌آورند. در این خصوص مدعای آنان این است که عنوان رسمی «جرم» را افرادی بر یک رفتار می‌نهند که قدرت وارد آمدن برچسب را دارند. بدین ترتیب می‌توان گفت که در این دیدگاه‌ها سنجش جرم عملاً فرایندی را تشکیل می‌دهد که در خلال آن، افرادی که مناصب قدرت را در درون نظام جزایی در دست دارند، کنش‌های خاص افرادی معین را به عنوان کنش‌های «کجروانه» یا «مجرمانه» تعریف می‌کنند. این دیدگاه نهادگرا در

زمینه‌ی سنجش جرم همچنین تأکید می‌کند که جرم در واقع پدیده‌ای «عینی» نیست، بلکه این ماهیت کنش‌های متقابل میان افراد و همچنین طبیعت برچسب‌زدن‌های گزینشی است که آن را شکل می‌دهد؛ کنش‌ها و گزینش‌هایی که اعضای نظام جزایی، آن را در برخورد با عموم صورت می‌دهند.

یکی از قلمروهای اصلی تحلیل در دیدگاه برچسب‌زنی، مناسبات موجود میان مجرم و افرادی است که قدرت وارد آوردن برچسب را دارند. پیامد این قبیل مناسبات و به ویژه محصول خود فرایند برچسب‌زنی نیز احتمال وقوع بدنامی است. نظریه پردازان برچسب‌زنی همچنین برآنند که فرایند برچسب‌زنی می‌تواند آثار منفی خاص خود را در پی داشته باشد. آثاری از این دست که ممکن است شخص برچسب خورده، نقشی را به خود ببذیرد که در آن، برچسب به او نسبت داده شود. به بیان دیگر، اگر شخصی رسماً انگ «کجرو»، «خلافتکار» یا «مجرم» وارد آید. این امر ممکن است موجب شود که او به شکل متناسب با آن برچسب رفتار کند.

دیدگاه برچسب‌زنی در کل بر این نکته پا می‌فشارد که مقامات دستگاه جزایی، باید با بسیاری از گونه‌های متفاوت اعمال و رفتار مجرمانه، برخورداری توأم با مدارا پیشه کنند. استدلال ارائه شده در این خصوص، آن است که قدرت برچسب‌زنی نقشی مهم و تعیین کننده دارد و آثاری ماندگار بر جا می‌گذارد. پس باید آن را به شکلی حساب شده و صرفاً در موارد کاملاً ضروری به کار بست. (وایت؛ ۱۹۵۶- م.به نقل از سلیمی ۱۳۸۳ صص ۸۸-۱۸۵)

نظریه کنترل اجتماعی:

هاید نسون (۱۹۸۶) می‌گوید که نباید پرسید چرا بعضی زنان مرتکب جرم می‌شوند، بلکه باید دید چرا زنان تا این اندازه غیر بزهکارند؟ به عبارت دیگر باید در صدد توضیح علت این امر برآمد که چرا زنان بزهکار نمی‌شوند. این علت به نظر او نحوه کنترل زنان است. او معتقد است که زنان عموماً هم در خانواده و هم در عرصه‌ی اجتماع زیر کنترل قرار دارند. او نظریه‌ی کنترل اجتماعی را بر دو نوع می‌داند. نظریه‌های نوع اول بر چگونگی پیوند جوامع از راه یک نظام ارزشی مشترک تکیه دارند که این ارزش‌ها (یا ایدئولوژی‌ها) از راه رسانه‌ها، نظام آموزشی، خانواده، دادگاه، پلیس و امثال آن انتقال می‌یابد. تأکید نظریه‌های نوع دوم بر قید و بندی است که در رابطه با خانواده، گروه

همسالان و مدرسه که محل پایبندی فرد به معیارها و ارزش‌های جامعه است حاصل می‌شود. به این ترتیب از یک سو رفتارهای آرمانی مناسب برای زنان و از سوی دیگر نقش زن در خانواده کنترل‌کننده‌ی اوست. (آبوت، والاس؛ به نقل از نجم‌الدین عراقی - ۱۳۸۰ ص ۲۲۷)

نظریه‌ی فشار:

نقطه شروع در نظریه فشار، این تصور است که جرم اصولاً پدیده‌ای اجتماعی است. این نکته بدین معناست که این نظریه بر نوعی فهم جامعه‌شناختی از رفتارهای فردی و گروهی استوار است؛ یعنی فهمی که عملی خاص مانند جرم را به نوعی با فرایندها و ساختارهای فراگیر اجتماعی مرتبط می‌بیند و بر آن است که این فرایندها و ساختارها آن عمل را شکل می‌دهد. نظریه‌ی فشار به جای پرداختن به دو بعد روانشناسی فردی یا خصیصه‌های زیستی، مدعی است که موجبات شکل‌گیری جرم را باید در درون اجتماع جست. بدین ترتیب در نگاه این نظریه، یک «مجرم» یا «کجرو» محصول نوعی نظم خاص اجتماعی است. به بیان دیگر نظریه فشار مدعی است اعمال و ارزش‌های مجرمان را اصولاً نیروها و عوامل فراگیر موجود در سطح جامعه تعیین می‌بخشد. همچنین اینکه این دسته افراد، چندان مجالی برای صورت دادن گزینش‌های آگاهانه درباره گزینه‌های اجتماعی در دسترس خود ندارند. در خصوص علت جرم، سخن اصلی نظریه فشار آن است که باید این پدیده را ناشی از گسست اجتماعی یا فرایندهایی اجتماعی به حساب آورده که نشان دهنده وجود نوعی فشار اجتماعی در درون جامعه است. این دیدگاه همچنین بر آن است که فشارها یا سرچشمه‌های تنش، طبیعتی اجتماعی دارد؛ نه فردی. سرانجام هم آنکه نظریه پردازان فشار برآنند که این آسیب اجتماعی فراگیر بهترین تبیین را درباره جرم به عنوان یک مسأله اجتماعی به دست می‌دهد. کانون عمده تحلیل در نظریه فشار، بر فشارهایی متمرکز است که با «فرصت‌های ساختاری» و «فرایندهای فرهنگی» پیوند دارد. تصور غالب در این نظریه آن است که علت جرم را می‌توان در ناکافی بودن یا نامناسب بودن ابزارها یا فرصت‌های دستیابی به برخی هدف‌ها نهفته دید.

فرضیيات تحقيق:

۱. به نظر می‌رسد بین میزان تحصیلات و ارتکاب جرم رابطه معناداری وجود دارد.
۲. به نظر می‌رسد بین وضعیت اقتصادی و ارتکاب جرم رابطه معناداری وجود دارد.
۳. به نظر می‌رسد بین محیط خانواده (ناسازگاری والدین، خشونت، عدم توجه به فرزند دختر و عدم حمایت عاطفی) و ارتکاب جرم رابطه معناداری وجود دارد.
۴. به نظر می‌رسد بین میزان استفاده از سایت‌های غیر اخلاقی و ارتکاب جرم رابطه معناداری وجود دارد.

روش تحقيق:

روش تحقیق در این پژوهش روش پیمایشی می‌باشد. و با استفاده از تکنیک پرسشنامه محقق ساخته شامل سؤالات باز و بسته در این زمینه به بررسی نگرش و عقاید افراد مورد مطالعه و تأثیر آن در ارتکاب جرم آنها پرداخته شد.

جامعه آماری:

جامعه آماری در این پژوهش زنان زندانی ۵۵-۱۵ شهر کرمانشاه و همچنین زنان جامعه شهر کرمانشاه در خارج از زندان در همان گروه سنی ۵۵-۱۵ ساله می‌باشد.

روش نمونه‌گیری:

روش نمونه‌گیری در این پژوهش سهمیه‌ای می‌باشد.

حجم نمونه:

با توجه به جامعه آماری تعداد افراد ۱۰۰ نفر در بین زنان غیر زندانی شهر کرمانشاه و همچنین تعداد ۳۶ نفر از بین زنان زندانی انتخاب گردیدند.

ابزار گردآوری داده‌ها:

در این پژوهش برای جمع‌آوری داده‌ها از روش مطالعات کتابخانه‌ای و پرسشنامه محقق ساخته استفاده گردید.

نتایج استنباطی

فرضیه شماره ۱:

به نظر می‌رسد بین میزان تحصیلات و ارتکاب جرم رابطه معناداری وجود دارد.

جدول محاسبه ضریب همبستگی کرامر

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	.307	.027
	Cramer's V	.307	.027
N of Valid Cases		134	

برای تایید فرضیه از ضریب همبستگی کرامر استفاده کردیم. با توجه به محاسبات جدول فوق، چون مقدار sig (.027)، کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد در نتیجه می‌توان گفت رابطه بین دو متغیر میزان تحصیلات و ارتکاب جرم معنادار می‌باشد.

فرضیه شماره ۲:

به نظر می‌رسد بین وضعیت اقتصادی و ارتکاب جرم رابطه معناداری وجود دارد.

جدول محاسبه ضریب همبستگی کرامر

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	.422	.000
	Cramer's V	.422	.000
N of Valid Cases		134	

برای تایید فرضیه از ضریب همبستگی کرامر استفاده کردیم. با توجه به محاسبات جدول فوق، چون مقدار sig (.000)، کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد در نتیجه می‌توان گفت رابطه بین دو متغیر وضعیت اقتصادی و ارتکاب جرم معنادار می‌باشد.

فرضیه شماره ۳:

به نظر می‌رسد بین محیط خانواده و ارتکاب جرم رابطه معناداری وجود دارد.

جدول محاسبه ضریب همبستگی کرامر

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	.506	.024
	Cramer's V	.506	.024
N of Valid Cases		134	

برای تایید فرضیه از ضریب همبستگی کرامر استفاده کردیم. با توجه به محاسبات جدول فوق، چون مقدار sig(0,024)، کمتر از 0/05 می‌باشد در نتیجه می‌توان گفت رابطه بین دو متغیر محیط خانواده و ارتکاب جرم معنادار می‌باشد.

فرضیه شماره ۴:

به نظر می‌رسد بین میزان استفاده از سایت‌های غیر اخلاقی و ارتکاب جرم رابطه معناداری وجود دارد.

جدول محاسبه ضریب همبستگی کرامر

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	.406	.000
	Cramer's V	.406	.000
N of Valid Cases		134	

برای تایید فرضیه از ضریب همبستگی کرامر استفاده کردیم. با توجه به محاسبات جدول فوق، چون مقدار sig(0,000)، کمتر از 0/05 می‌باشد در نتیجه می‌توان گفت رابطه بین دو متغیر میزان استفاده از سایت‌های غیر اخلاقی و ارتکاب جرم معنادار می‌باشد.

نتیجه گیری:

هر نظام اجتماعی سازوکارهای متعدد غالباً ماهرانه‌ای از کنترل اجتماعی را ارائه می‌کند. یعنی ارائه ساختارها و فرایندهایی که مستقیماً یا به طور غیر مستقیم تطابق را تقویت می‌کند، مانع کج رفتاری می‌شود، آن را مجازات می‌نماید و یا پیامدهای آن را بهبود می‌بخشد.

خانواده مهمترین پایگاه در رشد عواطف فرزندان به حساب می آید. نوجوان در تعامل با والدین و سایر اعضای خانواده امیدواری، صداقت و حمایت را می آموزد و یا آن که به تعارض با دیگران بر می خیزد و رفتار بد را به دیگران تعمیم می دهد. افراط و تفریط در زمینه هایی چون پذیرش، توجه و مراقبت، آزادی، توقع، انتظار و تشویق به انجام کارهای نادرست نقش مهمی در ایجاد مشکلات رفتاری فرزندان ایفا می کند. از طرفی محیط اجتماعی نیز می تواند به گسترش جرم کمک کند. در مورد شناخت جرم به عنوان یک مسئله اجتماعی باید عوامل اجتماعی را عمیقاً مورد توجه قرار داد و سعی کرد علل گوناگونی را که باعث ارتکاب جرم می شوند تحت بررسی و تجزیه و تحلیل قرار داد و راه حل درستی برای جلوگیری از ارتکاب بیشتر جرم ارائه کرد. از سویی باید به این واقعیت نیز توجه داشت که بیماری های اجتماعی مانند آسیب های جسمی؛ مسری هستند و اگر از ابتدای جرم به فکر اصلاح و از بین بردن علل ارتکاب آن نیفتیم، ممکن است به دیگران نیز سرایت کند. ریشه درد در جامعه است نه در فرد. پس باید به فکر بود و راهی را پیدا کرد که جلوی ارتکاب روز افزون جرم گرفته شود. اگر در جامعه ای جرم زیاد است در قوانین حقوقی مقررات اجتماعی و نوع آموزش و پرورش آن باید مطالعه کرد و به فکر شناخت علل بود. باید پذیرفت امکانات رفاهی، متعادل بودن شرایط اقتصادی و اجتماعی، توجه بیشتر به ارزش های معنوی و برخورداری از آموزش صحیح، انسان را به موجودی کارساز و نیروی سازنده جامعه تبدیل می کند و او را از گرایش به جرم باز خواهد داشت.

پیشنهادات:

- استواری و تحکیم کانون خانواده با ارائه آموزش های مختلف شیوه های تربیتی
- افزایش توان مالی و فرهنگی خانواده های آسیب پذیر
- حمایت از حقوق اجتماعی زنان به عنوان قشری که ضریب آسیب پذیری آنان بالا است.
- آموزش به والدین در خصوص نحوه رفتار با فرزندان از طریق رسانه های گروهی
- آموزش مهارت های زندگی به دختران و زنان
- ایجاد مراکز مددکاری یا مشاوره خانواده بصورت رایگان با هزینه های خیلی کم در مناطق آسیب پذیر

▪ تقویت ارزش‌های معنوی و دینی در جامعه

منابع و مآخذ:

- کوئن بروس. "درآمدی به جامعه شناسی". مترجم: محسن ثلاثی. تهران. نشر توتیا. ۱۳۷۵
- وایت رابرت داگلاس، فیونا هینز. "جرم و جرم شناسی". مترجم: علی سلیمی؛ با همکاری محسن کارخانه، فرید مخاطب قمی. قم. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه. ۱۳۸۳
- سلیمی علی، داوری محمد. "جامعه شناسی زنان". مترجم: منیژه نجم عراقی. تهران. نشر نی. ۱۳۸۰
- ولد جرج، برناد توماس، اسنیپس جفری "جرم شناسی نظری". مترجم: علی شجاعی؛ با مقدمه محمد آشوری. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت) ۱۳۸۰،
- دواس دی ای. "پیمایش در تحقیقات اجتماعی". مترجم: هوشنگ ناییبی. تهران: نشر نی. ۱۳۸۶
- بیکر ترزال. "نحوه انجام تحقیقات اجتماعی". مترجم: هوشنگ ناییبی. تهران: نشر نی. ۱۳۸۶
- گیدنز آنتونی. "جامعه شناسی" مترجم: منوچهر صبوری. تهران نشر نی. ۱۳۷۶
- هراندو گومز بواندیا. "جرایم شهری (گرایشها و روشهای مقابله)، مترجم: دکتر فاطمه گیوه چیان. انششارات دفتر پژوهشهای فرهنگی. ۱۳۸۰
- رفیع پور فرامرز. "کندو کاوها و پنداشته ها". تهران: شرکت سهامی انتشار چاپ. ۱۳۶۰
- سارو خانی باقر. "روشهای تحقیق در علوم اجتماعی". تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. ۱۳۸۶
- معتمد نژاد کاظم "وسایل ارتباط جمعی". تهران. دانشگاه علامه طباطبایی. ۱۳۸۳
- بیات بهرام، شرافتی پور جعفر، عبدی نرگس. "پیشگیری از جرم با رویکرد اجتماع محور"، تهران. نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، معاونت اجتماعی اداره کل مطالعات اجتماعی ۱۳۸۷.
- بیات بهرام. "شناسنامه و چکیده تحقیقات اجتماعی". جلد دوم. چاپ اول. ۱۳۸۷
- فصلنامه مطالعات امنیت اجتماعی. شماره یک. جدید (سال سوم) / شماره هشتم و نهم (پیاپی). زمستان ۸۵ و بهار ۸۶
- فصلنامه مطالعات امنیت اجتماعی. شماره سه جدید (سال سوم) / شماره یازدهم و دوازدهم (پیاپی)
- اسداللهی عبدالرحیم. "بررسی عوامل بروز جرم در زنان سرپرست خانوار در زندانهای خوزستان". دانشگاه تهران
- قمری حسین. "بررسی تاثیر فمینیسم بر جرایم زنان". تهران. ۱۳۸۴. صفحه ۱۸۵

- اسماعیلی رضا. "بررسی علل و عوامل ارتکاب جرم توسط زنان زندانی استان بوشهر". بوشهر . ۱۳۸۶ . ۱۰۰ صفحه
- باقری مهشید. "عوامل اجتماعی مؤثر بر بزهکاری زنان". تهران . ۱۳۸۱
- سایت مرکز آمار ایران
- سایت انجمن جامعه شناسی ایران
- www.irandoc.ac.ir